

U I T G E L E Z E N

Bijzondere insekten in 1976

Bij de meeste verzoeken om advies, die tot onze afdeling worden gericht, gaat het om „alledaagse” insekten, zoals wespen, vlooien, kakkerlakken, mieren, enz. Doch geregeld belanden wat meer „bijzondere” insekten op ons bureau.

Deze gevallen zijn voor u uit de maandelijks verslagen van onze Afdeling gelicht en bijeengebracht en volgen chronologisch hieronder.

Januari

- Uit een woonhuis met aangebouwde serre, waarin vele planten vertroeteld worden, werd ons een monster insekten bezorgd, bestaande uit volwassen exemplaren van de Australische kakkerlak, **Periplaneta australasiae** Fabr.
- Ook boktorren werden in deze winterperiode als schadelijke dieren aangemerkt. In bijna alle gevallen komen deze fraaie kevers uit het brandhout voor de open haard. Een tweetal gevallen betrof de vrij zeldzame soort **Pyrrhidium sanguineum** L.
- Via een G.G. & G.D. werd ons vanuit een schoolgebouw een teek bezorgd, welke na determinatie een **Argas**-soort bleek te zijn. Deze soort komt zeer waarschijnlijk alleen bij vleermuizen voor, zodat na telefonische informatie (luchtrooster in plat dak) de gemoe-deren tot rust konden komen.
- In tientallen doosjes sucade troffen wij de mijtensort **Carpoglyphus lactis** L. aan. Vermoedelijk betrof het een partij sucade, die langdurig onder vochtige omstandigheden was opgeslagen.

Februari

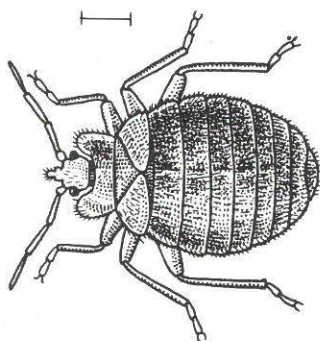
- In een aantal woonhuizen werden tabakskevers (*Lasioderma serricorne* F.) gesignaleerd. De kevertjes worden tegenwoordig in keukens aangetroffen, waar ze zich ontwikkeld hebben in voorraadjes kruiden (brandnetelthee, e.d.).

Maart

- Hoewel het optreden van de kleermot (*Tineola bisselliella*, Hummel) gedurende de laatste jaren duidelijk is afgenomen, werden we nu geconfronteerd met de aanwezigheid van dit motje in een voorraad hondebrotjes. Van daaruit verspreidden ze zich in de woning. Van de rupsen is bekend, dat ze behalve wollen stoffen, ook andere produkten kunnen aantasten. Zij kunnen zich b.v. voeden met vis- en vleesmeel, eiwitten en granen (ook in de vorm van meel).
- In de afgelopen winter bereikten ons steeds meer klachten over insecten (vnl. kevers), die zich ontwikkeld hebben in brandhout, dat in de open haard wordt verstookt. Het betrof meestal een tweetal boktorsoorten en enige schorskevers, behorende tot de familie der Scolytidae. Ook een vrij zeldzame houtwespsoort, nl. *Xiphydra camelus* L. werd door ons in, vermoedelijk, berkehout aangetroffen.
- Vanuit een kweeklaboratorium van cavia's werd de soort *Gyropus ovalis* N. opgezonden, een haarluis (Mallophaga), die overigens weinig overlast berokkent aan de cavia's.

April

- Naast de eerste klachten over het optreden van de gewone wesp in de directe omgeving van de mens kwamen er ook klachten binnen van veel onschuldiger aard, nl. van zandbijen, behorende tot de soorten *Andrena armata* Gmelin en *Osmia rufa* L. Bestrijding van deze solitaire bijtjes is niet gewenst.
- Gedurende het fraaie weer rond de Paasdagen werden Wageningen en Bennekom „getroffen” door een invasie van het heidehaantje, *Lochmaea suturalis* Thoms.

De bedwants of wandluis (*Cimex lectularis* L.) is geen luis, doch een wantsensoort.

- Uit een drietal streken van ons land bereikten ons exemplaren van de wandluis (wellicht een betere naam: bedwants) *Cimex lectularis* L. Deze voor de mens hinderlijke soort wordt nog steeds in aantallen aangetroffen, zowel in particuliere woningen als in pensions.
- Voor de eerste keer in ruim 1 jaar werd vanuit Groningen en Noord-Brabant de mensevlo *Pulex irritans* L. richting Wageningen gezonden. De vrees, dat het hier een bedreigde diersoort betreft, gaat derhalve niet in vervulling.

Mei

- Vanuit een kerkgebouw werd ons een monster insecten gebracht, dat exemplaren bevatte van de kippevlo, *Ceratophyllus gallinae* Schrank. Vermoedelijk afkomstig uit recent verlaten vogelnesten onder de pannen van de toren.
- Vanuit een Zuid-Limburgse woning, gebouwd omstreeks 1600 en geheel gerestaureerd, bereikte ons een aantal snuitkevertjes behorende tot de soort *Hexarthrum culinaris* Germ. Voor zover bekend is dit kevertje nog niet eerder in Nederland aangetroffen. De larven leven in oud, vochtig spinhout.

Juni

- In een Limburgse gemeente werd in een flatgebouw de zgn. bruinbandkakerlak (*Supella supellectilium* Serv.) aangetroffen. Deze lastig te bestrijden soort heeft zich nu in diverse plaatsen gevestigd.
- Vanuit een gerestaureerde kerk werden ons kevers toegezonden, die behoorden tot de soort *Necrobia violacea* L. Deze vrij zeldzame kevers leven voornamelijk op dode dieren, zodat het vermoeden bestaat, dat er zich in de kap van de kerk vogelnesten met dode vogels zullen bevinden. Na verwijderen van deze kadavers zal de overlast verdwenen zijn.
- Uit een fraai gerestaureerde boerderij met rieten dak werden ons larven van wolluizen opgezonden, welke waarschijnlijk tot de soort *Chaetococcus phragmites* March. behoren. Het massale optreden van deze jonge larven kon zich voordoen, doordat het uit Frankrijk geïmporteerde riet, waarmee het dak in het voorjaar '76 is gedekt, waarschijnlijk afkomstig was van het groeijaar '75. De jonge larven moeten dus afkomstig zijn geweest van met het riet meegeïmporteerde volwassen wijfjes. De plaag zal vanzelf ophouden, omdat géén levend riet als voedselplant aanwezig is.

Juli

- Uit Friesland werd ons een aantal vliegen toegezonden, welke behoorden tot de soort *Lyperosia irritans* L. Deze vliegen met stekende monddelen nuttigen bloed bij mens en dier, vooral buiten bij runderen en schapen. Ter bescherming van de mens werd het gebruik van toegelaten repellents aanbevolen, aan te brengen op de onbedekte lichaamsdelen. Eenzelfde klacht bereikte ons uit Simpelveld (Limburg).
- Een ander geval van stekende vliegen betrof de zgn. regendaas *Haematopeta italica* Meig., afkomstig van een vliegbasis.

Augustus

- Bewoners van een vrijstaande woning werden in hun tuin belaagd door vlooiën. Uit telefonische informatie bleek, dat er géén huisdieren, kippen, enz. aanwezig waren. Na toezending monster: de egelvlo (*Archaeopsylla erinacei erinacei* Bouché). De 's nachts aanwezige egels werden met een vangkooi verzameld en in het bos losgelaten. Einde overlast.

September

- Ons bereikte een klacht over het optreden van een zeldzame wantsensoort (*Sphragisticus nebulosus* Fall.), welke diertjes massaal in de woning aanwezig waren.

December

- In een piano in een woning werd een dode kakerlak aangetroffen, welke behoorde tot het geslacht *Panchlora*. Waarschijnlijk afkomstig uit Midden-Amerika met een zending bananen. Het is niet aan te nemen, dat vertegenwoordigers uit dit genus zich in Nederland kunnen handhaven.

Ir. B. T. Bosman.